

СТАНОВИЩЕ

от проф. д. изк. Йордан Гошев – преподавател по хармония в ЮЗУ „Н.
Рилски”, Благоевград

относно дисертационен труд за присъждане
на образователната и научна степен „ДОКТОР”,
представен от

Веселин Михайлов, докторант към Вокален факултет, катедра
„Класическо пеене”, НМА „Проф. Панчо Владигеров” на тема:

Художествено-творчески постижения и репертоар на Бургаска опера в периода 1955 – 1999 година, в контекста на музикално-историческото развитие на града

I. Актуалност на темата

Подобно фактологично изследване за основаването на Бургаската опера в българското музикознание няма. Това предопределя до голяма степен актуалността на избраната от докторанта тема и дава възможност да се проследи основаването на любителска оперна трупа, професионалното израстване на всички музиканти и качествено новата организация, постановки и сценични реализации при преминаването ѝ към професионален оперен театър.. Дисертацията съдържа: Увод, три глави, Заключение, приложение, ползвана литература и пояснителни бележки..

В **Увода** се разглеждат целите и задачите на научното изследване, методите използвани в проучването и мотивите за написване на

дисертацията. Особеностите при създаването на оперна трупа в Бургас, прехода между любителско и професионално изпълнителско изкуство, пътят на развитие и превръщане на Бургаската опера в една от водещите музикални институции в България. Амбицията на дисертанта да представи максимално обективно изследваната проблематика. Това го среща с редица директори, диригенти, режисьори, солисти, оркестранти, хористи, сценични работници, които са работили, някои и до днес работят в Бургаска опера. Те дават много от липсващата информация, особено след създаването на институцията, където са реализирани постановки, но по различни причини - дистанция на времето, загубени архиви, афиши и пр. ограничават възможностите за проучване.

Описаните методология и подходи в дисертацията са подходящи за осъществяване на поставените задачи.

В глава I “Културно историческото минало на Бургас до началото на 1955 г” докторантът изследва процесите на културния живот в града и предпоставките за създаване на музикално сценично изкуство, от първите гостувания на оперни трупи и камерни концерти с участието на Панчо Владигеров, Христина Морфова, Рудолф Вацге и др., създаването на любителски оркестър и музикални дружества, музикално училище, народен хор и държавен симфоничен оркестър (1947 г.). Всичко това е отправната точка към нарастващите културни потребности на жителите на града и логичното възникване на любителска оперна трупа през 1955 г.

Глава II **Бургаска самодейна опера от 1955 до 1972 година** са представени възникването на музикално сценично изкуство в града като следствие от добре подготвени музиканти от музикалното

училище в града, композитори, диригенти, певци, инструменталисти, наличието на 2 хора („Народен хор“ и „Родни звуци“), симфоничен оркестър, театрална трупа... Всичко това е стабилната база, от която се сформира самодейна оперна трупа за поставяне на заглавия от световната музикална съкровищница. Подробно и по години са описани сценичните реализации, диригентите, сцените и израстването като качество на изпълнителите и атрактивността на спектаклите.

В трета глава **„Държавна опера Бургас от 1972 до 1999 година е основна за дисертацията**, тъй като показва прехода към професионалния театър с необходимата организация, повишените изисквания към качествата на изпълнителите и реализирането на постановките, съпътстващите трудности от административен характер. Авторът педантично описва премиерните заглавия, диригентите и директорите на театъра в историческа последователност, сложния път и възходите на състава, развитието на балетната трупа и детските заглавия в репертоара като неотменна част от музикално възпитателната дейност на колектива, реализираните световни премиери.

В «Заключение» и «Приноси» на дисертационния труд докторантът посочва реализирането на поставените цели и задачи, проведените интервюта като документален източник освен за настоящето, така и за бъдещи изследвания за музикалния живот на града.

II. Познава ли докторанта същността на проблема и изпълнява ли в труда си поставените цел и задачи

Веселин Михайлов е запознат с културно историческите предпоставки за възникване и развитие на оперния жанр в град Бургас. За първи път се подреждат в хронологична последователност събития, факти, дългия път и препятствия, които трябва да извърви една културна институция в различни политически и икономически условия, превратностите и трудностите, през които преминава един от любителските, а по-късно и професионален оперен театър. Научната разработка убедително очертава основните принципи и спецификата на отделните елементи и съчетаването на редица фактори за успешното съществуване на операта в Бургас. В голяма степен поставените цели и задачи са реализирани.

III. Научни и научно приложими приноси

Авторът на този труд предлага логична концепция по отношение на възникване и надграждане на музикалния живот, взаимносвързаността на обучение, професионално израстване, материална база и специфика при оформяне на оперните постановки, съчетаване на заглавия с развлекателен характер и заглавия от оперната класика, поетапно въвеждане на високи критерии и подготовката на собствени музикални кадри. Изследването съдържа значителен фактологически материал – премиерни заглавия през годините, участниците в спектаклите, диригенти, режисьори и пр.

Коментираната от мен дисертация „Художествено-творчески постижения и репертоар на Бургаска опера в периода 1955 – 1999 година, в контекста на музикално-историческото развитие на града“ от докторанта Веселин Михайлов показва, че авторът има обстойни познания по тематиката на труда, задълбочена подготовка, представя проблематиката многопластово и с ерудиция. Трудът съдържа

научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в музикознанието.

Ето защо, в заключение, изразявам своето положително становище и предлагам на научното жури да присъди научната и образователна степен „доктор” на Веселин Михайлов, докторант към катедра „Класическо пеене”, НМА „Проф. Панчо Владигеров”, София.

3.09.2020 г.

Благоевград

проф. д. изк. Йордан Гошев